

הרבנות הראשית לישראל

THE CHIEF RABBINATE OF ISRAEL

מחלקת הבחינות הארצית

בס"ד

מבחן הסמכה - בהלכות שבת

אדר ב' תשע"ד

הוראות לנבחן:

א. יש לנמק כל תשובה, ולציין בה את כל המקורות מהגמרא, ומשיטות הראשונים, ולהביא את הכרעת הש"ע, הרמ"א, ונושאי הכלים. תשובה שאינה מנומקת ומפורטת בהתאם להנ"ל – לא תתקבל.

ב. המבחן מחולק לשני חלקים: **חלק א' – עיון.** יש לענות בו על 7 שאלות בלבד. חלק זה הינו 70% מציון הבחינה. **חלק ב' – בקיאות.** יש לענות על 5 שאלות בלבד. חלק זה הינו 30% מציון הבחינה.

נבחן יקר! נא התמקד בתשובתך, רק על הנידון בשאלה בלבד! כתוב את תשובותיך, רק בחלק השמאלי של מחברת התשובות. השתדל לשמור על כתב קריא, ברור, ומסודר. **הקפד לכתוב, כל תחילת תשובה בדף חדש, וכל חלק מהתשובה, בשורה חדשה.**

חלק א

שהיה והחזרה

א. האם מותר להשהות או להחזיר תבשיל שהיה מער"ש, סמוך לכירה שאינה גרופה, או על גבי כירה שהיא סמוכה לכירה שאינה גרופה? והאם במקרים הנ"ל מותר להניח לכתחילה תבשיל בשבת?
פרט את הדינים!

ב. ישראל או גוי שהשהה או החזיר, בשוגג או במזיד. מהו דין המאכל? פרט!
ג. השהה מער"ש, על גבי כירה שאינה גרופה או קטומה והבחין שהמאכל עומד להקדיח. **כיצד יעשה?**

מלבן

א. האם מותר לנער בגד או לשפשפו במקרים הבאים: מאבק? מטל? מגשם? משלג? מנוצות?
נמק דבריך!

ב. האם מותר לשפשף חלוק או סוּדָר לאחר כיבוסם, ומדוע? פרט בתשובתך את סוגי הבגדים, והבדים.
ג. **פרט את דעות הפוסקים**, בדין של "שרייתו זהו כיבוסו". וכתוב, כיצד נפסקה ההלכה?

מוקצה

א. האם מותר לגעת במוקצה בשבת? פרט את הדין בכל סוגי המוקצה.
ב. זכוכיות או קוצים או אבנים, המונחים בבית או ברה"ר. האם, וכיצד, מותר לפנותם?
ג. הרוצה להשתמש באבן בשבת. מה עליו לעשות? פרט את תשובתך!
ד. מי שפינה מביתו גרף של רעי. האם מותר לו להחזירו? פרט!

בניין וכלים

א. האם מותר לשבור או לעשות נקב בכלי שלם? או במוסתקי? ומדוע?
ב. ברזא בחבית שנסתמה, האם מותר לתחוב ברזא חדשה במקומה? והאם מותר לתת קנה או עלה של הדס בנקב של החבית על מנת שיוזב היין דרכם?
ג. האם מותר להוציא סכין התחובה בכותל או בחבית? פרט ונמק תשובתך!

אוהל

א. האם מותר לעשות מחיצת עראי בשבת? (פרט בתשובתך, ממה עשויה המחיצה ולצורך מה נעשית)
ב. הבא מספר דוגמאות, שהותר לעשות אוהל עראי בשבת? ומדוע?
ג. כילת חתנים, האם מותר לנטותה או לסותרה בשבת? נמק תשובתך!

בורר

א. האם יש איסור בורר בדברים הבאים: שני מיני דגים? חתיכות גדולות וקטנות? בכלים? בגדים?
ב. האם מותר לברור את עצמות הדג בעת האכילה או קודם לה? הסבר דבריך!
ג. האם מותר לסנן מיץ תפוזים, מחתיכות הפרי שבו, לצורך גדול? או לצורך תינוק על מנת שלא ייתם פטמת הבקבוק מחתיכות הפרי? ומדוע?

בית יהב, ירמיהו 80, ירושלים, ת.ד, 36016, מיקוד 9446759, טל: 02-5313143/4
www.rabanut.gov.il
דיונות, תעודות הסמכה והשת"ג – פקס: 02-5000353 דוא"ל: only@rabbinete.gov.il
ירושם לבחינות רבנות וקבלת תוצאות – פקס: 02-5313198 דוא"ל: exams@rabbinete.gov.il
Beit Yahav, 80 Yirmivahu St., Jerusalem P.O.B. 36016 Tel.: 02-5313143/4 .Fax: 02-5000353

הרבנות הראשית לישראל

THE CHIEF RABBINATE OF ISRAEL

מחלקת הבהינות הארצית

סחיטה

7. א. מתי הוא איסור 'סחיטה' מהתורה? ומתי הוא מדרבנן? ואיזו 'סחיטה' מותרת בשבת?
ב. האם מותר לסחוט ענבי בוסר לתוך האוכל: 1) כשצריך את המאכל לאלתר? 2) כשצריך לאחר זמן?
ג. כשנשפך שיכר או מים על מפת השולחן, האם מותר לגרר אותם בכף או בסכין על מנת לנקות את המפה? נמק תשובתך!

הצלה רפואה ומילה בשבת

8. א. האם מותר לחלל שבת במקרים הבאים: להציל מי שיש חשש שימיר דתו?
עיר הסמוכה לספר ובאו עליהם על עסקי ממון? לילד אשה נוכרית?
ב. מה ניתן לעשות למי שנקע או שבר את ידו.
ג. אלו מלאכות אסורות ואלו מלאכות מותרות בשבת, לצורך המילה?
ציין את אלו שאין מילתן דוחה את השבת?

חלק ב'

השכרת שדה או מרחץ

1. א. גוי העובד בקרקע או מרחץ של ישראל, פרט מה הדין במקרים הבאים:
כשמחלקים ברוחים? כשהרווח כולו לישראל, ורק משלם לגוי שכר העבודה?
כשהרווח כולו לגוי, ורק משלם לישראל דמי שכירות?
ב. האם מותר לישראל השוכר מרחץ מגוי להשכירו לגוי?

מלאכה בערב שבת

2. א. פרט אלו מלאכות מותר, ואלו מלאכות אסור, לעשות בערב שבת: [בתשובתך התייחס לזמן המותר או האסור, ולסוג המלאכה]
ב. האם מותר להפעיל מכונת כביסה בערב שבת, כאשר היא תסיים את פעולתה בשבת? ומדוע? והאם מותר לכוון שעון מעורר בערב שבת על מנת שיעיר אותו בשבת? ומדוע?

איסורים התלויים בדיבור

3. א. האם האיסור לדבר דיבור של חול בשבת כולל, צורכי מצווה? וסתם דברים בטלים?
ב. האם מותר לקרוא בשבת את הדברים הבאים: ספרי מליצות ומשלים? ספרי חכמה? עיתונים? או באיגרת שהובאה לו בשבת?
ג. מאיזה טעם אסרו חכמים על "אמירה לגוי בשבת"? ציין בקצרה לפחות 5 מקרים, שהקלו באיסור זה?

הוצאת כלים בשבת

4. האם מותר לצאת לרשות הרבים בשבת עם הדברים הבאים: (חובה לציין מקורות לתשובתך)
א. משקפיים לראייה למרחק? משקפי שמש? ב. שעון התלוי בשרשרת זהב על צווארו?
ג. מפתח מנחושת או מכסף התלוי בשרשרת על צווארו?
ד. מקל ההליכה לצורך סומא או זקן הזקוקים לו?

דיני הבדלה

5. א. האם אשה חייבת בהבדלה, בברכת הנר? ובברכת הבשמים?
ב. מי שאין לו יין או שכר להבדיל בו האם מותר לו לאכול ללא הבדלה על הכוס?
ג. שכר להבדיל בתפילה. ציין 2 מקרים שבהם צריך לחזור ולהתפלל בשנית?

הטיפול בבית ובצומח בשבת

6. א. האם מותר לכבד או להדיח את קרקע הבית, בבית מרוצף? ובבית שאינו מרוצף?
ב. האם מותר להעמיד בשבת פרחים או ענפי אילנות בתוך המים?
ג. האם מותר להישען על האילן בשבת? פרט!!

בהצלחה!!!

בית יהב, ירמיהו 80, ירושלים, ת.ד. 36016, מיקוד: 0446739, טל': 02-5313143/4 www.rebanut.gov.il
דיוניות, תעודות הסמכה והשת"י - פקס: 02-5000353 דוא"ל: orly@rabbinate.gov.il
רישום לבהינות רבנות וקבלת תוצאות - פקס: 02-5313198 דוא"ל: exams@rabbinate.gov.il
Beit Yahav, 80 Yirmivahu St., Jerusalem P.O.B. 36016 Tel.: 02-5313143/4 Fax: 02-5000353